הנחיה בנוגע לסמכות הממונה לשנות את גובה התשלום החודשי לאחר מתן צו שיקום- סעיף 170(ג) לחוק

02.11.26

הנחיה בנוגע לסמכות הממונה לשנות את גובה התשלום החודשי לאחר מתן צו שיקום- סעיף 170(ג) לחוק

מטרת ההנחיה

1. בהתאם לסעיפים 161(ב)(1), 162 ו-163 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי התשע"א-2018 (להלן: "החוק"), חובת התשלומים החלה על החייב שנקבעת בצו לשיקום כלכלי תלויה בשני פרמטרים: גובה התשלומים ותקופת התשלומים. בכל הנוגע לשינוי הצו לשיקום כלכלי, סעיף 170 לחוק קובע כי לבית המשפט מוקנית הסמכות הכללית בנוגע לשינוי הצו לשיקום כלכלי (סעיפים 170(א) ו-(ב) לחוק), לרבות בכל הנוגע לאורך תקופת התשלומים, וזאת בהתאם לתנאים שנקבעו בהם.
אולם, סעיף 170(ג) לחוק קובע כי –

> "**על אף האמור בסעיף קטן (א), בקשה לשינוי גובה התשלומים בשל שינוי הנסיבות או גילוי עובדות חדשות תוגש לממונה, והוא מוסמך להחליט בה**".

2. הנחייה זו נועדה להבהיר את עמדת הממונה בנוגע לגבולות הסמכות הניתנת לממונה בהתאם לסעיף 170(ג) לחוק.

היקף סמכות הממונה לפי סעיף 170(ג) לחוק

3. הממונה מוסמך בהתאם להוראות סעיף 170(ג) לחוק לשנות אך ורק את גובה התשלום החודשי וזאת בשל שינוי נסיבות או גילוי עובדות חדשות. שינוי הצו לשיקום כלכלי בכל נושא אחר, ובכלל זה אורך תקופת התשלומים, נתון לבית המשפט מכוח סעיפים 170(א) ו-(ב) לחוק.

4. סמכות הממונה לשנות את גובה התשלום החודשי מכוח סעיף 170(ג) לחוק יכולה להתייחס לכל תקופת התשלומים שנקבעה בצו לשיקום כלכלי או לחלק מהתקופה, וזאת בהתאם לנסיבות המקרה[1], ובהתאם לפרמטרים שקבועים בסעיף 162(א)(1) לחוק.

5. בנוסף, גם אם שינוי גובה התשלום החודשי ישנה את הסכום הכולל שישלם החייב לקופת הנשייה בסיום תקופת התשלומים, עדיין הדבר נתון לסמכותו של הממונה מכוח ההוראה המפורשת של סעיף 170(ג) לחוק.

הסכום הכולל שעל החייב לשלם בהתאם לתכנית הפירעון שנקבעה לו בצו לשיקום כלכלי נקבע ממכפלה של שני פרמטרים נפרדים לחלוטין: גובה התשלום החודשי ומשך תקופת התשלום. אופן קביעת התשלום החודשי ואופן קביעת תקופת התשלומים מתבססים על פרמטרים שונים.

[1] מסעיף 170(ג) לחוק לא עולה שסמכות הממונה היא סמכות הפחתה זמנית או חלקית. זאת בשונה מסכמות הממונה בסעיף 169 לחוק, הקובע מפורשות שהממונה מוסמך להסיר באופן זמני הגבלה אחת או יותר מההגבלות שנקבעו בצו לשיקום כלכלי, או לקבוע כי הגבלה תחול באופן חלקי.

בהתאם לסעיף 162(א)(1) לחוק, גובה התשלומים נקבע כעקרון על בסיס כושר ההשתכרות של היחיד לאחר שהופחתו ממנו דמי המחיה. לעומת זאת תקופת התשלומים נקבעת בהתאם להוראות סעיף 163 לחוק על סעיפיו הקטנים ואורכה תלוי בין היתר בהתנהלות החייב במהלך הליכי חדלות הפירעון ולפניהם ובנסיבות אישיות מיוחדות של החייב.
שינוי באחד מהפרמטרים אינו גורר שינוי בפרמטר השני, ולפיכך, שינוי גובה התשלום החודשי בלבד, הנמצא בסמכות הממונה, בהכרח משנה את הסכום הכולל אותו על החייב לשלם לקופת הנשייה.

6. כאמור לעיל הסכום הכולל שעל החייב לשלם בהתאם לתכנית הפירעון אמור להיקבע ממכפלה של התשלום החודשי ותקופת התשלומים, המתבססים על פרמטרים שונים, ולא בדרך של קביעת סכום כולל שעל החייב לשלם אשר ממנו גוזרים את התשלום החודשי ותקופת התשלומים.
לפיכך שינוי בגובה התשלום החודשי בשל נסיבות או גילוי בעובדות חדשות, אשר משנה בהכרח את הסכום הכולל של תכנית הפירעון, מצוי בסמכות הממונה.[2]

הגשת בקשות לשינוי הצו לשיקום כלכלי

7. בקשה לשינוי גובה התשלום החודשי לאחר מתן הצו לשיקום כלכלי תוגש לממונה ובקשה לשינוי תקופת התשלומים תוגש לבית המשפט.

8. בקשה הכוללת גם שינוי גובה התשלום החודשי וגם שינוי תקופת התשלומים תוגש לבית המשפט. לפיכך גם בקשה להפחתת כל התשלומים שנקבעו בתכנית הפירעון לאפס (בקשה לפטור מכלל התשלומים) תוגש להכרעת בית המשפט.

הילה גולברי בר- אן, עו"ד
ב"כ הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי
מנהלת המחלקה המשפטית

[2] הדבר עולה גם מהצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו 2016 לדברי ההסבר בעמודים 689- 690.